

Brussel, 26 september 2025
(OR. en)

13264/25

AGRI 447
AGRIFIN 104
FIN 1119

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	25 september 2025
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2025) 519 final
Betreft:	VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD FINANCIEEL VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD INZAKE HET EUROPEES LANDBOUWGARANTIEFONDS EN HET EUROPEES FONDS VOOR PLATTELANDSONTWIKKELING BEGROTINGSJAAR 2024

De delegaties vinden hierbij document COM(2025) 519 final.

Bijlage: COM(2025) 519 final

Brussel, 25.9.2025
COM(2025) 519 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**FINANCIEEL VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES
PARLEMENT EN DE RAAD INZAKE HET EUROPEES
LANDBOUWGARANTIEFONDS EN HET EUROPEES FONDS VOOR
PLATTELANDSONTWIKKELING**

BEGROTINGSJAAR 2024

INHOUD

1.	BEGROTINGSPROCEDURE	2
1.1.	Financieel kader 2021-2027	2
1.2.	Ontwerpbegroting 2024, nota van wijzigingen nr. 1/2024 en vaststelling van de begroting 2024	3
2.	UITVOERING VAN DE BEGROTING 2024 VOOR HET ELGF EN HET ELFPO	4
2.1.	Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF)	4
2.1.1.	Maandelijkse betalingen	4
2.1.2.	Verlagingen van de maandelijkse betalingen	4
2.1.3.	Uitgaven voor direct beheer door de Commissie	5
2.2.	Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) en herstelinstrument voor de Europese Unie (EURI)	6
2.2.1.	Betalingen	7
2.2.2.	Verlaging van betalingen	7
2.2.3.	Uitgaven onder direct beheer van de Commissie	7
3.	BESTEDING VAN DE ELGF- EN ELFPO-KREDIETEN	8
3.1.	Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF)	8
3.2.	Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) en herstelinstrument voor de Europese Unie (EURI)	9
4.	CONTROLEMAATREGELEN	12
4.1.	Inleiding	12
4.2.	Geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS)	12
4.3.	Toepassing van titel V, hoofdstuk III, van Verordening (EU) nr. 1306/2013 en titel IV, hoofdstuk III, van Verordening (EU) 2021/2116 (doorlichting van transacties)	12
5.	GOEDKEURING VAN DE REKENINGEN	13
5.1.	Conformiteitsgoedkeuring	13
5.2.	Financiële goedkeuring	14
5.3.	Beroepsprocedures bij het Hof van Justitie van de Europese Unie tegen goedkeuringsbesluiten	15
6.	BETREKKINGEN MET HET PARLEMENT EN DE EUROPESE REKENKAMER	16
6.1.	Betrekkingen met het Parlement	16
6.2.	Betrekkingen met de Europese Rekenkamer	16

1. BEGROTINGSPROCEDURE

Met het hervormde GLB voor de periode 2023-2027 werd een strategische aanpak ingevoerd en een nieuw uitvoeringsmodel dat gericht is op prestaties en resultaten. Het nieuwe GLB consolideert grotendeels de twee bestaande fondsen — het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) — onder de paraplu van de strategische GLB-plannen, die de financiering van inkomenssteun, plattelandontwikkeling en steun voor bepaalde sectoren omvatten. Er zijn echter nog steeds marktmaatregelen, die in het kader van het nieuwe GLB nog steeds buiten de strategische GLB-plannen worden uitgevoerd. 2024 was het tweede jaar van uitvoering van de strategische GLB-plannen.

1.1. Financieel kader 2021-2027

De uitgaven van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) worden gefinancierd binnen het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027, zoals vastgelegd bij Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad¹. De GLB-uitgaven maken meer bepaald deel uit van het maximum dat is vastgesteld voor rubriek 3: Natuurlijke hulpbronnen en milieu. Binnen dat algemene maximum is een specifiek submaximum vastgesteld voor marktgerelateerde uitgaven en rechtstreekse betalingen die door het ELGF worden gefinancierd.

Het submaximum voor het ELGF werd aangepast naar aanleiding van de overdracht van bepaalde bedragen van rechtstreekse betalingen naar plattelandontwikkeling gefinancierd door het Elfpo, evenals de overdracht van plattelandontwikkeling naar rechtstreekse betalingen. Daarnaast zijn enkele aanpassingen verricht in het kader van de tussentijdse herziening van het MFK in 2024, zoals vastgelegd in Verordening (EU, Euratom) 2024/765 van de Raad². Daarom zijn, op basis van Uitvoeringsverordening (EU) 2021/128 van de Commissie³ tot vaststelling van het nettosaldo dat voor uitgaven uit het ELGF beschikbaar is en de latere wijzigingen daarvan, in rubriek 3 van het meerjarig financieel kader (2021-2027) de volgende GLB-bedragen opgenomen:

Tabel 1 *(in miljoen EUR; lopende prijzen)*

Rubriek 3*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal	55 713,0	53 365,9	53 626,9	53 757,9	53 890,9	54 021,9	54 155,9
waarvan:							
- marktgerelateerde uitgaven en rechtstreekse betalingen a), b), c), d)	40 368,0	40 638,2	40 692,2	40 602,1	40 528,9	40 541,2	40 495,8
- plattelandontwikkeling a), b), c)	15 345,0	12 727,7	12 934,7	13 155,8	13 226,0	13 331,7	13 505,1
Externe bestemmingsontvangsten	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

¹ PB L 433I van 22.12.2020, blz. 11.

² PB L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>.

³ PB L 40 van 4.2.2021, blz. 8.

NGEU e)	2 387,70	5 682,80					
---------	----------	----------	--	--	--	--	--

* Natuurlijke hulpbronnen en milieu in verband met het GLB

a) Na jaarlijkse overdrachten van het ELGF naar het Elfpo voor de begrotingsjaren 2021-2023 voor een totaalbedrag van 3 463,1 miljoen EUR op grond van artikel 14, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013, en voor de begrotingsjaren 2024-2027 voor een totaalbedrag van 7 123,8 miljoen EUR op grond van artikel 103, lid 1, punt a), en artikel 103, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2115.

b) Na jaarlijkse overdrachten van het Elfpo naar het ELGF voor de begrotingsjaren 2021-2023 voor een totaalbedrag van 1 633,4 miljoen EUR op grond van artikel 14, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013, en voor de begrotingsjaren 2024-2027 voor een totaalbedrag van 2 360,9 miljoen EUR op grond van artikel 103, lid 1, punt b), en artikel 103, lid 3, van Verordening (EU) 2021/2115.

c) Na jaarlijkse overdrachten van het ELGF naar het Elfpo voor de begrotingsjaren 2021-2023 voor een totaalbedrag van 171,9 miljoen EUR op grond van artikel 7, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1307/2013, en voor de begrotingsjaren 2024-2027 voor een totaalbedrag van 20 miljoen EUR op grond van artikel 17, lid 5, van Verordening (EU) 2021/2115.

d) Na een verlaging van in totaal 440 miljoen EUR voor de jaren 2025-2027 als gevolg van de tussentijdse herziening van het MFK.

e) Artikel 58, punt a), van Verordening (EU) nr. 1305/2013.

1.2. **Ontwerpbegroting 2024, nota van wijzigingen nr. 1/2024 en vaststelling van de begroting 2024**

De oorspronkelijke ontwerpbegroting 2024 is op 5 juli 2023 door de Europese Commissie vastgesteld en aan de begrotingsautoriteit voorgelegd. De Raad heeft op 5 september 2023 zijn standpunt over de ontwerpbegroting 2024 vastgesteld. De Commissie heeft op 9 oktober 2023 de nota van wijzigingen nr. 1/2024 bij het ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie ingediend, terwijl het Europees Parlement op 18 oktober 2023 zijn standpunt heeft vastgesteld.

De voorzitter van de Raad heeft op 23 oktober 2023 het bemiddelingscomité bijeengeroepen. Het bemiddelingscomité heeft overeenstemming bereikt over een gezamenlijke tekst, die op 20 november 2023 door de Raad en op 23 november 2023 door het Parlement is goedgekeurd.

De goedgekeurde ELGF-begroting bevatte in totaal 40 517,3 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 40 505,5 miljoen EUR aan betalingskredieten.

De goedgekeurde Elfpo-begroting bevatte in totaal 13 155,8 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 11 991,9 miljoen EUR aan betalingskredieten.

Bijlage 1 bevat verdere informatie over de bedragen in verband met de ontwerpbegroting 2024 van de Commissie en de standpunten van de Raad en het Europees Parlement, de nota van wijzigingen en de goedgekeurde begroting.

Wat de bestemmingsontvangsten betreft, werd bij het opstellen van de begroting 2024 verwacht dat in de loop van het begrotingsjaar 2024 een bedrag van 400 miljoen EUR voor het ELGF en 200 miljoen EUR voor het Elfpo zou worden geïnd.

Toen de begrotingsautoriteit de begroting 2024 vaststelde, werden de geraamde bestemmingsontvangsten voor het ELGF meegenomen in de financieringsbehoeften van de basisinkomenssteun voor duurzaamheid. Meer informatie over de inning, het gebruik en de eventuele overdracht van de bestemmingsontvangsten is opgenomen in de bijlagen 2 en 3.

2. UITVOERING VAN DE BEGROTING 2024 VOOR HET ELGF EN HET ELFPO

2.1. Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF)

Overeenkomstig artikel 21, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116⁴ doet de Commissie maandelijkse betalingen voor de uitgaven die de geaccrediteerde betaalorganen van de lidstaten in de referentiemaand hebben verricht. De maandelijkse betalingen worden aan elke lidstaat gedaan op of vóór de derde werkdag van de tweede maand na de maand waarin de uitgaven zijn verricht.

Het gaat bij de maandelijkse betalingen dus om de terugbetaling van reeds gedane uitgaven, en wel op nettobasis (na aftrek van de ontvangsten). De betrokken bedragen worden beschikbaar gesteld op basis van de maandelijkse declaraties van de lidstaten⁵. De maandboekingen van de uitgaven en ontvangsten worden vervolgens gecontroleerd en gecorrigeerd op basis van deze declaraties. Bovendien krijgen deze betalingen pas een definitief karakter nadat de Commissie ze heeft geverifieerd in het kader van de goedkeuring van de rekeningen.

De betalingen die de lidstaten hebben gedaan in de periode van 16 oktober 2023 tot en met 15 oktober 2024 vallen onder de regeling voor maandelijkse betalingen.

Voor het volledige begrotingsjaar bedroeg het totale bedrag aan vastgestelde maandelijkse betalingen 40 437,6 miljoen EUR. Rekening houdend met de op grond van de goedkeuringsbesluiten teruggevorderde bedragen is in totaal 40 011,7 miljoen EUR daadwerkelijk aan de lidstaten betaald.

2.1.1. Maandelijkse betalingen

De Commissie heeft een betalingsbesluit vastgesteld voor elk van de twaalf perioden van het begrotingsjaar.

Zie bijlage 4 voor meer informatie.

2.1.2. Verlagen van de maandelijkse betalingen

Voor sommige door het ELGF gefinancierde maatregelen worden in de Uniewetgeving financiële maxima vastgesteld. Wanneer op basis van de uitgavendeclaratie wordt vastgesteld dat deze financiële maxima zijn overschreden, worden verlagingen van de maandelijkse betalingen toegepast voor het deel van de uitgaven dat deze maxima overschrijdt en dat als “niet-subsidiabele uitgaven” wordt beschouwd. In 2024 werden de maandelijkse betalingen aan de lidstaten in verband met de overschrijdingen van de financiële maxima verlaagd met een nettobedrag van 5,8 miljoen EUR.

⁴ PB L 435 van 6.12.2021, blz. 187.

⁵ Deze maandelijkse uitgavendeclaraties worden door de lidstaten uiterlijk op de zevende van maand N+1 toegezonden.

2.1.3. Uitgaven voor direct beheer door de Commissie

De Commissie verricht betalingen onder direct beheer voor bepaalde maatregelen. Deze hebben voornamelijk betrekking op operationele technische bijstand en afzetbevorderingsmaatregelen die in het kader van multiprogramma's en -maatregelen worden uitgevoerd. Zie de tabellen 2 en 3 voor meer informatie. De bijlagen 5 en 6 bevatten nadere gegevens over de goedgekeurde kredieten die de Commissie in het begrotingsjaar 2024 onder direct beheer heeft besteed voor administratieve en beleidsuitgaven.

Tabel 2
prijzen)

(in EUR; lopende

<i>Operationele technische bijstand ELGF</i>	
Begrotingspost: 08.020603	
Beschrijving	
Informatienet over de duurzaamheid van landbouwbedrijven (IDL)	
Aanschaf satellietbeelden en -gegevens	
Landbouwbedrijfsstructuur en landbouwenquêtes	
Informatietechnologie	
Voorlichtingsmaatregelen GLB	
Institutionele communicatie	
Audit en controles	
Studies en evaluaties	
Totaal vastgelegd	146 630 268,57
Totaal betaald	120 339 755,99

Tabel 3
prijzen)

(in EUR; lopende

<i>Afzetbevordering van landbouwproducten — Multiprogramma's en door de Commissie uitgevoerde acties in direct beheer</i>	
Begrotingspost: 08.020303	
Beschrijving	
Afzetbevorderingsprogramma's (multi), missies op hoog niveau, technische bijstand en deskundigen	
Totaal goedgekeurde vastleggingskredieten	77 773 000,00
Totaal vastgelegde bestemmingsontvangsten (C5 kredieten)	3,066,568.32
Totaal betaald	55 922 342,57

2.2. Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) en hersteinstrument voor de Europese Unie (EURI)

In artikel 31, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2116⁶ is bepaald dat de Commissie, na haar uitvoeringsbesluit tot goedkeuring van het strategisch GLB-plan, aan de lidstaat een eerste voorfinanciering voor de gehele looptijd van het strategisch GLB-plan uitkeert. In artikel 32 van Verordening (EU) 2021/2116 is ook bepaald dat voor elk strategisch GLB-plan tussentijdse betalingen moeten worden gedaan voor de uitgaven die de geaccrediteerde betaalorganen hebben gedaan bij de uitvoering van de strategische GLB-plannen.

Met betrekking tot de voltooiing van de programma's voor plattelandsontwikkeling die op grond van Verordening (EU) nr. 1306/2013 zijn goedgekeurd, is in artikel 34 van die verordening bepaald dat het gecumuleerde totaal van de voorfinanciering en de tussentijdse betalingen ten hoogste 95 % van de bijdrage uit het Elfpo voor elk programma voor plattelandsontwikkeling mag bedragen. Afhankelijk van de beschikbaarheid van middelen verricht de Commissie, rekening houdend met de verlagingen of schorsingen ingevolge artikel 41, tussentijdse betalingen ter vergoeding van de uitgaven die de erkende betaalorganen hebben gedaan voor de tenuitvoerlegging van de programma's.

Overeenkomstig artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1306/2013 verricht de Commissie, na ontvangst van het laatste jaarverslag over de voortgang van de uitvoering van een plattelandsontwikkelingsprogramma, onder voorbehoud van de beschikbaarheid van

⁶ PB L 435 van 6.12.2021, blz. 187.

middelen de saldobetaling op basis van het vigerende financieringsplan, de jaarrekeningen voor het laatste jaar van tenuitvoerlegging van het betrokken plattelandsontwikkelingsprogramma, en het betrokken goedkeuringsbesluit.

2.2.1. Betalingen

De Commissie vergoedt de uitgaven voor elke kwartaaldeclaratie van het begrotingsjaar. Zie bijlage 7 voor meer informatie.

2.2.2. Verlaging van betalingen

In 2024 werden de betalingen aan de lidstaten op basis van driemaandelijke uitgavendeclaraties van 2024 verlaagd met een nettobedrag van 285,2 miljoen EUR. Voor door het Elfpo gefinancierde maatregelen worden financiële maxima vastgesteld overeenkomstig de wetgeving. Uitgaven die deze maxima overschrijden, worden beschouwd als “niet-subsidiabele uitgaven” en leiden tot verlagingen van de betalingen.

2.2.3. Uitgaven onder direct beheer van de Commissie

De Commissie verricht betalingen onder direct beheer voor bepaalde maatregelen en acties, voornamelijk in verband met operationele technische bijstand. Voor meer informatie, zie de tabellen 4 en 5. De bijlagen 5 en 6 bevatten nadere gegevens over de goedgekeurde kredieten die de Commissie in het begrotingsjaar 2024 onder direct beheer heeft besteed voor beleidsuitgaven.

Tabel 4

(in EUR; lopende prijzen)

<i>Technische bijstand Elfpo Besteding van de vastleggingskredieten</i>	
Begrotingspost: 08.030200	<i>(in EUR)</i>
Beschrijving	
Netwerkactiviteiten ter ondersteuning van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)	
Informatietechnologie	
Platform voor technisch advies over financiële instrumenten	
Institutionele communicatie	
Studies en evaluaties	
Audit en controles	
Europees evaluatienetwerk	
Databank biologische landbouw	
Totaal vastgelegd	27 989 102,58
Totaal betaald	21 483 103,23

Tabel 5

(in EUR; lopende prijzen)

Technische bijstand EURI	
Besteding van de vastleggingskredieten	
Begrotingspost: 08.030300	(in EUR)
Beschrijving	
Langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU	
Informatietechnologie	
Totaal vastgelegd	-
Totaal betaald	926 542,00

3. BESTEDING VAN DE ELGF- EN ELFPO-KREDIETEN

3.1. Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF)

Met de besteding van de ELGF-kredieten was een bedrag van 40 810,0 miljoen EUR gemoeid. Deze uitgaven werden gefinancierd uit de initiële begrotingskredieten en met de bestemmingsontvangsten voor het ELGF. Van de in 2024 geïnde ELGF-bestemmingsontvangsten van 568,8 miljoen EUR (waarvan 555,8 miljoen EUR uit gedeeld beheer) is 1,9 miljoen EUR gebruikt ter dekking van de betalingsbehoeften.

Binnen hoofdstuk 08 01 bedroegen de ELGF-vastleggingen voor uitgaven voor administratieve ondersteuning in het kader van artikel 08 01 01 4,3 miljoen EUR.

Binnen hoofdstuk 08 02 bedroegen de totale ELGF-uitgaven voor marktgerelateerde interventies in het kader van de GLB-plannen (begrotingsartikel 08 02 02) en buiten de GLB-plannen (begrotingsartikel 08 02 03) 2 739,5 miljoen EUR. Daarnaast werd 3 miljoen EUR aan bestemmingsontvangsten besteed aan afzetbevordering via multiprogramma's⁷.

De rechtstreekse betalingen werden in het begrotingsjaar 2024 uitgevoerd in het kader van de GLB-plannen (begrotingsartikel 08 02 04) overeenkomstig de regels van Verordening (EU) 2021/2115, en buiten de GLB-plannen (begrotingsartikel 08 02 05), overeenkomstig de regels van Verordening (EU) nr. 1307/2013⁸. De desbetreffende uitgaven bedroegen in totaal 37 427,3 miljoen EUR.

Daarnaast werd 465,5 miljoen EUR uit de landbouwreserve gebruikt voor de financiering van diverse uitzonderlijke steunmaatregelen.

Tot slot is 169,6 miljoen EUR vastgelegd in het kader van artikel 08 02 06 — Beleidsstrategie, coördinatie en audit (waarvan 146,6 miljoen EUR voor technische

⁷ De totale uitgaven voor multiprogramma's voor afzetbevordering (direct beheer) bedroegen 80,8 miljoen EUR.

⁸ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 608.

bijstand) en 0,7 miljoen EUR in het kader van artikel 08 02 99 — Voltooing van eerdere programma's en activiteiten.

De onderbesteding voor het ELGF bedroeg 566,9 miljoen EUR aan kredieten uit bestemmingsontvangsten, die naar het jaar 2025 zijn overgedragen. Voorts bedroegen de ongebruikte kredieten uit de landbouwreserve 366,5 miljoen EUR. Het volledige bedrag werd overeenkomstig artikel 16, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2116 overgedragen naar de landbouwreserve van 2025, deels ter financiering van de resterende uitgaven in verband met de uitzonderlijke maatregelen van 2024.

Voor nadere informatie over de uitvoering van de begroting per beleidsterrein en over het gebruik van de bestemmingsontvangsten wordt verwezen naar de bijlagen 8 tot en met 12.

3.2. Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) en herstelinstrument voor de Europese Unie (EURI)

Met de besteding van de Elfpo-vastleggingskredieten was een bedrag van 13 155,9 miljoen EUR gemoeid (bijlage 13). Dat bedrag werd gefinancierd uit de goedgekeurde initiële begrotingskredieten en met de interne bestemmingsontvangsten van het Elfpo.

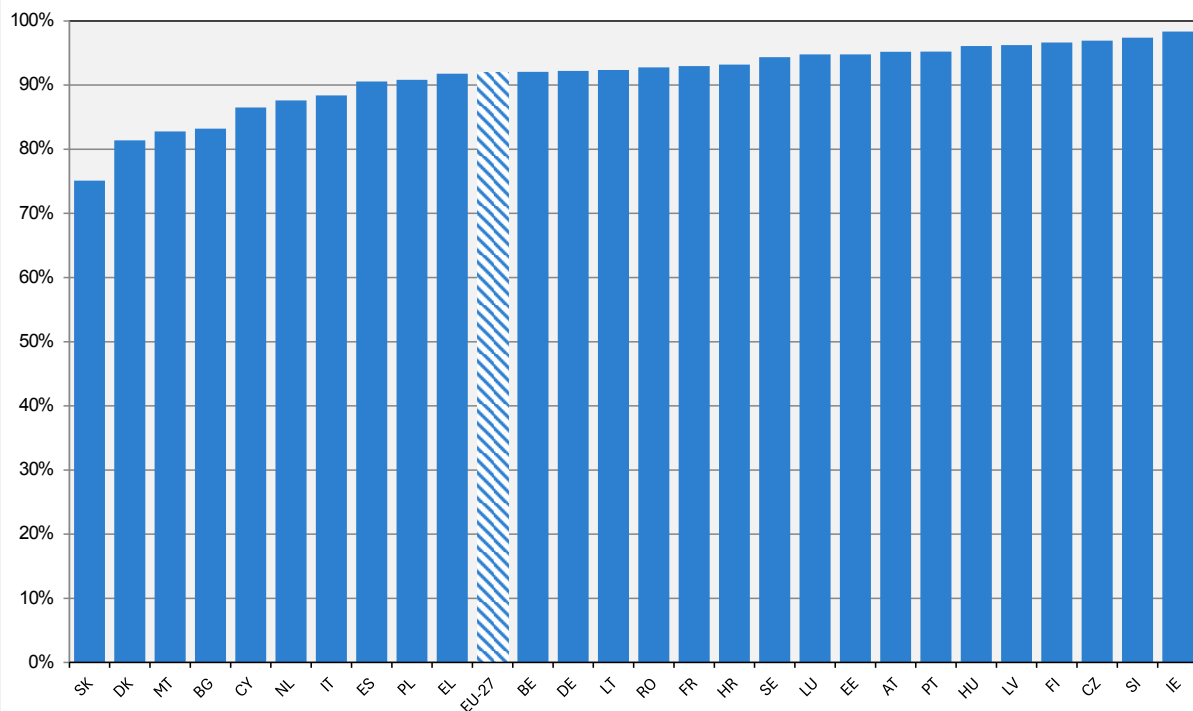
Binnen hoofdstuk 08 01 bedroeg het vastgelegde Elfpo-bedrag 2,2 miljoen EUR voor administratieve steun aan het programma.

Binnen hoofdstuk 08 03 was er naast het vastgelegde bedrag voor de uitvoering van interventietypes in het kader van de strategische GLB-plannen (13 125,5 miljoen EUR):

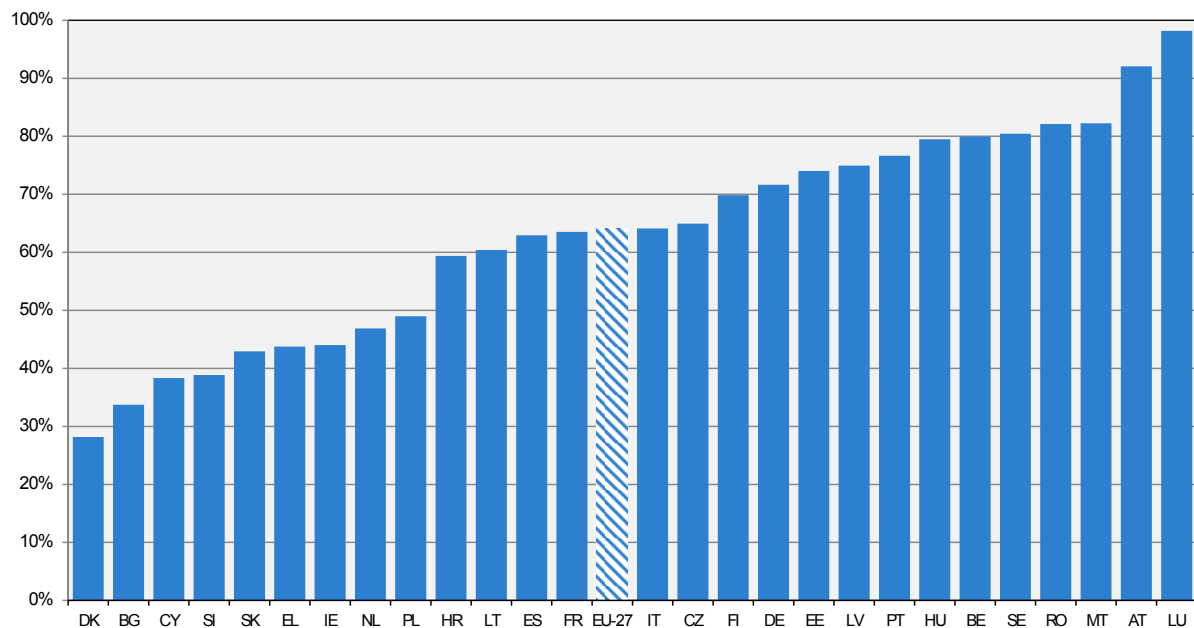
- een vastgelegd bedrag van 28,0 miljoen EUR voor operationele technische bijstand;
- een vastgelegd bedrag van 0,2 miljoen EUR voor terugbetalingstransacties voor plattelandsontwikkelingsprogramma's in de voorgaande perioden (vóór 2023).

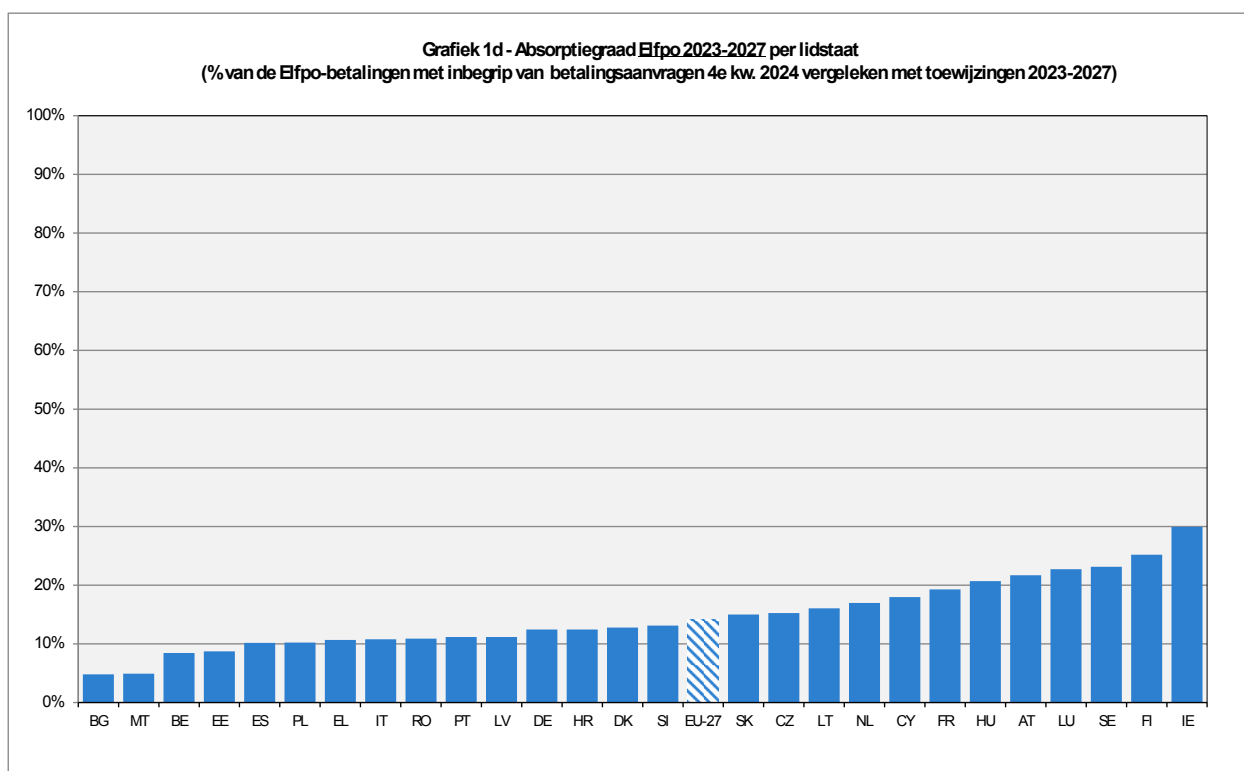
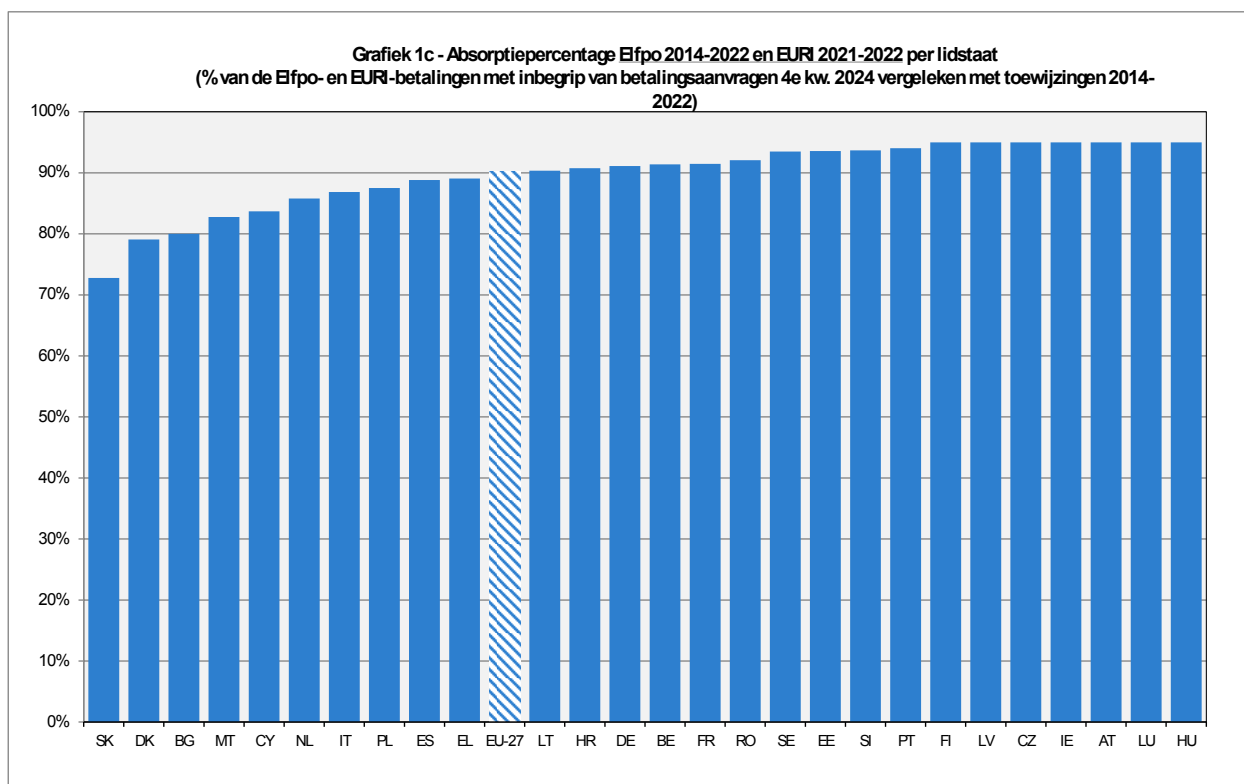
Absorptiepercentage Elfpo 2014-2022 en Elfpo 2023-2027 per lidstaat (grafieken 1a-d):

Grafiek 1a - Absorptiegraad Elfpo 2014-2022 per lidstaat
 (% van de Elfpo-betalingen met inbegrip van betalingsaanvragen 4e kw. 2024 vergeleken met toewijzingen 2014-2022)

Grafiek 1b - Absorptiepercentage EURI 2021-2022 per lidstaat
 (% van de EURI-betalingen met inbegrip van betalingsaanvragen 4e kw. 2024 vergeleken met toewijzingen 2021-2022)

Voor nadere informatie over de uitvoering van de begroting per lidstaat en per beleidsterrein en over het gebruik van de bestemmingsontvangsten wordt verwezen naar de bijlagen 14 tot en met 17.

4. CONTROLEMAATREGELEN

4.1. Inleiding

In overeenstemming met de EU-wetgeving en net als in voorgaande jaren werden de landbouwwitgaven van 2024 onderworpen aan een alomvattend controlesysteem.

De controles worden uitgevoerd door de betaalorganen of door gedelegeerde instanties die onder hun toezicht opereren, en er worden doeltreffende, afschrikkende en evenredige sancties opgelegd indien uit de controles blijkt dat de EU-regels niet worden nageleefd. Bovendien moeten voor de meeste regelingen die niet onder het geïntegreerd beheers- en controlesysteem vallen, naast de primaire en secundaire controleniveaus ook controles achteraf worden uitgevoerd.

4.2. Geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS)

De regels over het GBCS zijn opgenomen in Verordening (EU) nr. 1306/2013, Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 640/2014 van de Commissie ⁹ en Uitvoeringsverordening (EU) nr. 809/2014¹⁰ van de Commissie alsook in Verordening (EU) 2021/2116, Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1172¹¹ van de Commissie en Uitvoeringsverordening (EU) 2022/1173¹² van de Commissie..

Het jaarlijkse activiteitenverslag¹³ (JAV) van DG AGRI voor 2024 bevat gedetailleerde informatie over onder het GBCS vallende uitgaven in bijlage 7, deel 2, A.2.3.a) (blz. 144-148). De relevante onderdelen van het GBCS zijn ook van toepassing op plattelandsontwikkelingsmaatregelen die op de oppervlakte of het aantal dieren gebaseerd zijn. Die maatregelen omvatten onder meer agromilieumaatregelen en maatregelen op het gebied van dierenwelzijn, probleemgebieden en gebieden met milieubeperkingen, en bebossing van landbouwgrond.

4.3. Toepassing van titel V, hoofdstuk III, van Verordening (EU) nr. 1306/2013 en titel IV, hoofdstuk III, van Verordening (EU) 2021/2116 (doorlichting van transacties)

In 2024 was het in titel V, hoofdstuk III, van Verordening (EU) nr. 1306/2013 en titel IV, hoofdstuk III, van Verordening (EU) 2021/2116 vastgestelde controlesysteem voor de

⁹ PB L 181 van 20.6.2014, blz. 48.

¹⁰ PB L 227 van 31.7.2014, blz. 69.

¹¹ PB L 183 van 8.7.2022, blz. 12.

¹² PB L 183 van 8.7.2022, blz. 23.

¹³ De jaarlijkse activiteitenverslagen van DG AGRI zijn te vinden op:

https://commission.europa.eu/publications/annual-activity-report-2024-agriculture-and-rural-development_en

doorlichting van transacties van toepassing. Het omvatte een systeem voor controles achteraf ter aanvulling van de hierboven beschreven sectorale controlesystemen.

In 2024 hebben de doorlichtingsdiensten van de lidstaten controles uitgevoerd met betrekking tot verrichtingen waarvoor in het begrotingsjaar 2022 betalingen waren verricht. Uit de jaarverslagen over de respectieve doorlichtingsperiode (juli 2023 - juni 2024) blijkt dat de lidstaten aan het einde van de doorlichtingsperiode 89 % van de geplande doorlichtingen hadden voltooid. Het percentage onregelmatigheden bij deze afgeronde doorlichtingen bedraagt 1,1 %.

5. GOEDKEURING VAN DE REKENINGEN

5.1. Conformiteitsgoedkeuring

Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de lidstaten om er via een systeem van controles en afschrikkende sancties voor te zorgen dat verrichtingen daadwerkelijk plaatsvinden en correct worden uitgevoerd. Wanneer lidstaten niet aan deze vereiste voldoen, past de Commissie financiële correcties toe om de financiële belangen van de EU te beschermen.

De conformiteitsgoedkeuring in het kader van het GLB die van toepassing is in begrotingsjaar 2024, heeft betrekking op de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen. Ze is bedoeld om uitgaven die niet in overeenstemming met de EU-voorschriften zijn gedaan, van EU-financiering uit te sluiten.

Meer informatie over de in 2024 uitgevoerde audits is te vinden in het JAV, tabel 2.1.2a).1-2 (blz. 37).

De in 2024 vastgestelde conformiteitsgoedkeuringsbesluiten, die financiële correcties in een aantal sectoren bevatten, zijn opgenomen in de tabel in bijlage 7 – deel 3 A.b.)-1 bij het JAV (blz. 176).

De volgende conformiteitsgoedkeuringsbesluiten hadden financiële gevolgen voor de begroting 2024:

- Besluit (EU) 2023/2494 van 15 november 2023 — ad-hocbesluit 72 MS, met een vastgesteld nettobedrag van 89,6 miljoen EUR ten gunste van het ELGF en 50,6 miljoen EUR ten gunste van het Elfpo.
- Besluit (EU) 2023/2492 van 15 november 2023 — ad-hocbesluit 72 VK, met financiële gevolgen ten gunste van het Elfpo voor een bedrag van 0,9 miljoen EUR
- Besluit (EU) 2024/1690 van 12 juni 2024 — ad-hocbesluit 73, met een vastgesteld nettobedrag van 130,5 miljoen EUR ten gunste van het ELGF en 78,8 miljoen EUR ten gunste van het Elfpo.

Nadat rekening is gehouden met de uitvoering van een aantal arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie ten gunste van de lidstaten en met de vrijgave van schorsingen van betalingen, bedroeg de totale financiële impact van die besluiten voor de fondsen 220,1 miljoen EUR ten faveure van het ELGF en 115,9 miljoen EUR ten faveure van het Elfpo.

De financiële correcties in de conformiteitsgoedkeuringsbesluiten tot 2024 zijn opgenomen in bijlage 18.

Voor Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/2494 van de Commissie en Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1690 van de Commissie heeft de Commissie, vanwege de relatieve omvang van de correcties in vergelijking met het bruto binnenlands product van bepaalde lidstaten, op verzoek van de betrokken lidstaten besloten dat de volgende correcties in drie gelijke jaarlijkse termijnen konden worden betaald.

Tabel 6 *(in miljoen EUR; lopende prijzen)*

Nummer besluit	Lidstaat	In termijnen te betalen bedrag	
		ELGF	Elfpo
72	Bulgarije	2,8	18,0
73	Bulgarije	17,8	1,7
73	Roemenië	10,6	30,7
73	Slowakije	0,0	14,5

Op 15 februari 2024 hebben de lidstaten de informatie verstrekt over uitstaande bedragen die aan het einde van het begrotingsjaar 2023 moesten worden teruggevorderd. Deze bedragen 410,4 miljoen EUR voor het ELGF, het Elfpo en het tijdelijke instrument voor plattelandsontwikkeling (OIPO) en zijn opgenomen in het JAV, tabel bijlage 7 — deel 3 A.b.2) -1 (blz. 179).

Het uitstaande bedrag dat aan het einde van het begrotingsjaar 2024 nog van de begunstigden moest worden teruggevorderd, beliep 2 014 miljoen EUR voor alle fondsen. De financiële gevolgen voor de lidstaten wegens niet-inning van bedragen in het kader van het ELGF, het Elfpo en het OIPO binnen vier jaar na de datum van het verzoek tot terugvordering (voor nieuwe gevallen¹⁴) of het eerste administratief of gerechtelijk proces-verbaal - PACA - (voor oude zaken), of binnen acht jaar wanneer over de terugvordering een zaak is aangespannen bij de nationale rechter, bedroegen 31,1 miljoen EUR. In de loop van het begrotingsjaar 2024 werd ongeveer 11,6 miljoen EUR voor het ELGF, het Elfpo en het OIPO voor 100 % door de EU-begroting¹⁵ gedragen.

5.2. Financiële goedkeuring

Een overzicht van de in 2024 vastgestelde besluiten tot financiële goedkeuring is te vinden in tabel 7.

¹⁴ Gevallen van onregelmatigheden waarvoor het eerste administratief of gerechtelijk proces-verbaal (PACA) niet vóór 16 oktober 2014 was vastgesteld. Indien het PACA vóór die datum was vastgesteld, moeten de gevallen als “oude gevallen” worden aangemerkt.

¹⁵ Gevallen die oninbaar zijn verklaard overeenkomstig artikel 54, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1306/2013.

Tabel 7

(in miljoen EUR; lopende prijzen)

Fonds	Nummer besluit	Datum van vaststelling	Begrotingsjaar	Goedgekeurde gedeclareerde uitgaven	Betrokken betaalorganen (BO's)
ELGF	Besluit (EU) 2024/1458	24.5.2024	2023	40 774,46	Alle BO's van de lidstaten
ELGF	Besluit (EU) 2024/2849	11.11.2024	2023	- 1,49	4 BO's van het VK
Elfpo 2014-2022	Besluit (EU) 2024/1431	24.5.2024	2023	15 780,10	Alle BO's van de lidstaten
Elfpo 2023-2027	Besluit (EU) 2024/1433	24.5.2024	2023	- 10 845,47	Alle BO's van de lidstaten
Elfpo	Besluit (EU) 2024/2851	11.11.2024	2023	278,90	4 BO's van het VK

5.3. Beroepsprocedures bij het Hof van Justitie van de Europese Unie tegen goedkeuringsbesluiten

Bijlage 19 bevat een samenvatting van de bij het Gerecht en bij het Hof van Justitie van de Europese Unie aanhangig gemaakte zaken.

6. BETREKKINGEN MET HET PARLEMENT EN DE EUROPESE REKENKAMER

6.1. Betrekkingen met het Parlement

Het Europees Parlement maakt samen met de Raad deel uit van de begrotingsautoriteit van de EU. Het is dus een van de belangrijkste gesprekspartners van de Commissie over begrotingsaangelegenheden en dus over het ELGF en het Elfpo.

Drie commissies van het Europees Parlement zijn betrokken bij de besprekingen en de voorbereiding van de plenaire vergadering over landbouwbegrotingsaangelegenheden: de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, de Begrotingscommissie en de Commissie begrotingscontrole.

Sinds 2014 brengt de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling aan de Commissie begrotingscontrole advies uit over de kwijtingsprocedure.

De Commissie begrotingscontrole (CONT) controleert de correcte uitvoering van de begroting en stelt het verslag op waarin aan het Parlement wordt voorgesteld kwijting te verlenen en aan de Commissie of de lidstaten aanbevelingen worden gedaan.

Het Europees Parlement heeft de Commissie kwijting verleend voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2023 door op 7 mei 2025 in de plenaire vergadering te stemmen over een besluit van het Parlement.

6.2. Betrekkingen met de Europese Rekenkamer

De Europese Rekenkamer (ERK) is de externe onafhankelijke auditor van de Europese Unie. Een samenvatting van de bevindingen en conclusies van de ERK voor het begrotingsjaar 2023 is opgenomen in punt 2.2 van het JAV (blz. 52).